

TORONTO, ONT., CAN.

Onnekasta, suruista vapaampaa uutta vuotta toivon Toverittaren suurille ja pienille lukijoille tänä vuonna. Rauhan vuosi tämä pitäisi olla, mutta taistelut jatkuvat etenkin yllä Europan. Koittakoon köyhälistölle valoisimmat ajat lopuksi, vaikka vaatii se vielä monet taistelut ja monet uhrin.

Vapauttakoon oikeus toverit ja toverittaret, jotka nykyään vankeina kärsivät porvarien julmuutta Suomen vankilan muurin sisällä. Porvarien kansainväliset, pirulliset kaupat paljastukoon ja herättäköön tuhannet sielut ja veljet oikeuden voittoon.

Me torontolaiset toimimme rajoitteasti, mutta toimimme kuitenkin. Jotkut vanhemmista jäsenistä, ikävä kyllä, vetäytyivät syrjään ja se ei mielestäni ole oikein. Joskin he itse olleetvat olevansa hereillä ajan vaatiessa. On väärin jättää nuoret yksin, sillä kasvatustyötä on juuri heidän keskuudessaan ensin tehtävä. Nuoret ovat talpuvaisia aina kulloinkin siihen, mitä heille tarjotaan ja elleimme tee oikeaa kasvatustyötä keskuudessamme, sattuu usein suuria erehdyksiä. Parhaimmat todistukset saamme juuri Suomen työläisten taistelusta nykyisin. Aina ja kaikkialla seurattessamme kulloinkin sattuvia tapauksia, voimme tehdä sen huomion, että nuorin vaikuttaa vaikuttimien ensimäisiksi. Viimeisin silmin pistäviä todistus oli siitä nähtävänä niin sanottuna "rauhan päivänä", eli kun sodan sanottiin loppuneen. Se oli nuoriso ja vanhuksat, jotka innostuivat, unohtaen järkeyden. Ja selvästi näki mielin osaan ihmisiä anarkian tai muuta sellaista voi heittää. Siksi on juuri tärkeä sosiaalinen kasvatustyö nuorisomme keskuudessa. Meillä on jäseniä, jotka suurisuuisina urhoina huutavat joukossamme, mutta kun tulee pieninkin koetus, niin housut vapisee ja kieltään kuulumasta mihinkään toimintaan. Se ei ole oikein. Nuorison tähdenkin se ei ole oikein. Suurta erimielisyyttä synnyttää myös meidän torontolaisten kesken parhailaan Suomalaisen Järjestön perustaminen. Osastolla on oikeus se perustaa ja osa jäsenistä vastustaa sitä hommaa, mikä ilkojen virkailijoiden vuoksi, osa taas kannattaa, koska useat osastot siten saivat tilaisuuden toimia, jotka nyt ovat estettyjä toiminnasta. Sitäpaitsi, pitäisi ottaa pieninkin tilaisuus toimintamahdollisuutta vastaan, pitääksemme joukkomme koossa. Toivon kuitenkin, että tuo erimielisyys pian sovitaan jäsentemme kesken.

Ja nyt joulun ja uuden vuoden vietosta. — Yleisöä oli kerääntynyt noin 90 henkeä joulullalliselle haalillamme. Syötiin, nautettiin, leikittiin ja lapset suorittivat ohjelmaa. Heillä oli näytelmäkin "Joulupukki talossa." Kuusen ympärillä kuului jouluyö hauskasti aina aamun asti. — Uutta vuotta otimme vastaan myös aamun valkenemiseen saakka. Sielläkin nautimme etupäässä lasten suorittamista ohjelmasta. Heidän orkesterinsa soitti monta sievää kappaletta ja runot; kertomukset ja laulut tekivät yleisöön valtavan vaikutuksen. Puhe, pari runoa ja laulua mieskääriltä — ja uusi vuosi oli saapunut. Osaston vuosikokous oli 5 p. tammik., jossa valittiin tavanmukaisesti virkailijat puoleksi vuodeksi.

Ensimmäinen näytelmä tänä vuonna, nim. "Kaksintaistelu" esitettiin 4 p. kokolaille tyydyttävästi. Näytelmäseuralle ei ole vakituista johtajaa, vaan jäsenistä vuorotellen valitaan roolien johtaja. Taloudenhoitajana on A. Korhonen, joten haalimme on kokolaille toimintakunnon taas selauksen jälkeen.

Voimistelijat alkavat ottaa jäseniänsä samoin kuin ennenkin. Kasvukoon innostus keskuudessamme kaksikerroin tänä alkavana vuonna. Rauh.

ABERDEEN, WASH.

Tämän kuun 12 p. oli ohjelmallista, johon oli saapunut yleisöä oikein Porvoon mitalla. Iltaoman onnistumisesta muuten en voi mainita mitään, koska en ollut itse tilaisuudessa sitä seuraamaan. Ikävyyttä Heinee saanut aikaan se että eräs kapaleessa esiintyvä henkilö, tov. Oscar Lane oli niin huonosti voipa, ettei voinutkaan saapua esittämään osansa, vaan tov. Arran täytyi se roolista lukea näyttämöllä.

Keinot ovat monet, joilla koetetaan laskea naisten palkkoja. Niinpä palkkakuntamme suurimman hotellin isäntä, joka noin neljä kuukautta sitten oli pakotettu nostamaan huoneiden ja käytävien puhdistajanaisten palkan 45 dollarista 60 dollariin kuussa, kun ei muutoin saanut työlläisiä. Nyt kun miehiä on vähennetty töistä onnistui hän saamaan filippiiniläisen pojan 39 dollarin kuukausipalkalla käytävien puhdistajaksi. Ilman muita mutkia sai nainen poiskäskyn. Sievän "ekskyyssin" avulla kyllä, ettei tuo työ muka ollut niin sopiva naiselle kuin se on miehelle. Mutta poikapa ottikin työnsä yhtä helpolta kannalta kuin oli palkan suuruuskin, käveleskeli käytävillä kädet taskuissa, ja sikuretti hampaissa, tai pistäytyi huoneeseensa soitelemaan mandoliiniaan. Töistä ei hän paljoakaan perustanut. Isäntä huomasi asian ja koetti poikaa vaihtaa asiaa parantaa, mutta petti, sillä he olivat kuin yhdestä pölkystä leikattuja. Asiaan kyllästyneenä lähetti isäntä viimeisenkin tiehen. Ja nyt on työ jälleen sopiva naiselle, sillä hän on ahkerasti kysellyt eikä olisi suomalaista naista, joka haluaisi ottaa jälleen mainitun "jobin" 60 dollarin kuukausipalkalla. Ja varmasti hän nitiä on. Vaikka isäntä, vaan oman pussinsa pakaudesta siitä suomalaisen pois laitto. Mitään olisi meidän tehtävä, että tällaiset "uloskäskyt" tulisi vältetyksi. Enköhän yksimielisyys senkin talon työlläisissä olisi voinut asiaa auttaa? — Ida.

"ILTAMASSA OLLEELLE."

(Toverittaren No. 1 olleen kirjoituksen johdosta).

Pyydän toverillisesti ilmoittaa että olen kohdakkoin pidettävälle N. Y. S. N. Osuuskodin vuosikokoukselle, ja jos teille sopii — toivottavasti myös teille, täydellisesti vastuussa viime v. k. minulle luottaneista tehtävistä.

Koittakaamme säilyttää persoonamme siinä määrässä vaatimattomina, että puoluelehtiä ei käytettäisi vähemmän jaloihin tehtäviin. Itsetietosten naisten, kuten edellytän "Iltaamassa olleenkin" epäilemättä olevan, pitäisi juurruttaa tämäkin selkeä mielensä.

Muuten, jos se oli taistelua — niin hyvä, minunpuolestani. Mutta silloin kuin minä olen kyseessä, niin vaan sillä arenalla jonne tällaiset asiat luonnostaan kuuluu, mutta siinäkin tapauksella täytyy se tapahtua ilman matalamielisyyttä ja ilman vääräntämättä joko tyhmyydessään tai halpamielisyydessään toisen ajatuksia ja lauseita.

Minua on aina joukkotoiminnassa opetettu antamaan suurempi arvo joukkojen hyväksymille asiaperelle, joiden perusteella kertomus on laadittu, kuin hyvin tärkeiden yksilöiden raporteille. Jos jotain ristiriitaisuuksia on huomattavissa, niin katsotaanhan V. R. mistä ja mikä ne on aiheuttanut. Agitaationin vuoksi olisi hyvä jos Toveritar voisi julaista toisenkin kertomuksen. Suurista asiallisista eroavaisuuksista ei puolestaan lukija voi niistä löytää. Toverillisesti — Elizabeth Suominen.

Uudista tilauksesi ajoissa, ettei keskeytystä lehden lähettämisessä tapahdu.

TUPAKKALADON SALAISUUDET.

(Jatkoa kahdeksannelta sivulta)

Nämä olivat näyttämökoriesteita. Ja hetken kuluttua tunsin hän Faust-näytelmässä käytetyn ruusupensaan.

Lato oli oopperan kullissivaja, ja tämän ruusupensaan luona oli hän kerran itse laulanut "Pieni kukkanenhan oot."

Sydänraukkaan koski tämä kovasti, kun hän ymmärsi, että Faust esitettäisiin, mutta oli kuitenkin yksi lohdutus: ettei hän ollut laulanut pääosaa, joka oli Margaretan.

— Menköön Faust! Mutta jos ne koskevat Carmenin tai Aidaan, niin minä kuolen.

Ullakkohuoneessaan hän nyt istui ja huomasi, miten ohjelmistoa muutettiin; ja hän tiesi neljätoista päivää ennen sanomalehtiä, mitä oopperassa esitettäisiin. Olihan sekin tavallaan hauskaa! Hän näki miten Salamestastaja kiskottiin esille sudenluoliseen ja kaikkein muine kapistuksiineen; hän näki Lentävän hollantilaisen, laivat ja meren; Tammhäuserin ja Lohengrinin ja monet muut.

Mutta sitten tuli eräs päivä, sillä välttämättömyyden täytyi tulla esille. Miehet raahasivat (hän muisti, että toisen nimi oli Lindqvist, joka hoiti väkipyöriä), ja sitten ilmestyi tori Espanjassa. Kullisi seisoi kallellaan niin, ettei hän oikein eroittanut, mitä se esitti. Mutta yksi miehistä viiputti hiukan kehystä; ja siinä miehen rimpuillessa näki hän kullissin, ja takaaahan ne aina ovat rumia. Ja siihen oli kirjoitettu suuria mustia kirjaimia, jotka näyttäytyivät vähitellen ikäänkuin häntä kiusatakseen; siihen oli kirjoitettu vääjäämättömästi: C A R M E N. Sehän oli Carmen!

— Nyt minä kuolen! sanoi laulajatar. Mutta hän ei kuollut, raukka, ei edes silloinkaan kun esille tuli Aida. Kuitenkin oli hänen nimensä poispyyhitty ihmisten muistista, kirjakauppojen ikkunoiista, kirjokorteista; ja lopulta katosi tunteottomalla tavalla hänen kuvansa lämpöistä.

Hän ei voinut käsittää, että ihmiset unohtavat niin pian; se oli ihan selittämätöntä. Mutta hän suri itseään niinkuin kuollutta surraan; ja olihan juhliittu laulajatar kuollut.

Niin käveli hän eräänä päivänä yksin autiolla kadulla. Siellä oli rikkojen kaatopaikka. Hän seisautui ajattelematta juuri mitään, mutta hän näki tarpeeksi katoavaisuudesta, sillä rikkaläjälä oli kirjokortti, ja siinä näkyi hänen kuvansa Carmenina.

Hän poistui sieltä nopeasti itkien sisimmässä sydämessään. Niin tuli hän pienelle poikkikadulle, missä pienen kirjakaupan ikkuna sai hänet pysähtymään; olihan hän tottunut pysähtymään sellaisten ikkunoiden eteen nähdäkseen, oliko hänen kuvansa pantu näytteille. Mutta täällä hänen kuvansa ei riippunut. Sitä vastoin riippui siinä plakaatti, josta hän vastoin tahtoaan luoki merkilliset sanat: "Herran kasvot seisovat niitä vastaan, jotka pahaa tekevät, niin että hän pois pyyhki heidän muistonsa maan päältä."

Jotka pahaa tekevät! Siksi oli hänen muistonsa poispyyhitty. Siinä selitys, miksi ihmiset olivat hänet unohtaneet.

— Mutta eikö pahaa voi tehdä jälleen hyväksi? Enkö minä tarpeeksi ole kärsinyt rangaistusta? valitti hän.

Ja niin meni hän metsään, missä ei ollut yhtäkään ihmistä. Siinä epätoivoinena, murtuneena, nöyryyneenä kulkiessaan huomasi hän toisen ihmisen, joka seisoi hänen edessään. Ja tämä kysyi silmillään uskaltaisiko hän tervehtiä.

Kapellimestari seisoi hänen edessään. Mutta hänen silmänsä eivät moittineet, eikä niissä näkynyt nöyryyttävää sääliä vaan niistä loisti ihailua, ihmetystä ja hellyyttä.

— Hanna, kuinka hoikaksi ja hienoksi sinä olet käynyt, sanoi hänen suussa.

Laulajatar katseli itseään ja hän huomasi sanat tosiksi.

Suru oli poroksi polttanut ylellisen, pöyhistyneen lihan, ja hän oli entistään ihanampi.

— Ja yhtä nuori sinä olet. Nuorempi!

Tämä oli ensimmäinen hyvä sana, minkä hän oli moneen aikaan kuullut; ja kun se tuli hänen huuliltaan, jolle hän oli tehnyt niin paljon pahaa, ymmärsi laulajatar minkä arvoinen hyvä ihminen on, ja sen hän sanoi.

— Hanna, onko sinulla vielä äänesi tallella? kysyi kapellimestari, joka ei sietänyt kohteliaisuksia.

— En tiedä! nyyhkytti hän.

— Tule huoneena laulajarjotushuoneeseen... Niin, oopperaan, minun luokseni, niin saamme kuulla. Minä toimin nimittäin siellä taas...

Laulajatar tuli; tuli jälleen ja hänellä oli jälleen menestystä.

Yleisö oli antanut anteeksi ja unohtanut; oli unohtanut pahaa; ja nyt on laulajatar taas yhtä suuri, vieläpä paljon suurempi kuin ennen.

Tästä kertomuksesta on oppiakin!

PARANSI HÄNEN KUVEREPEXMÄNSÄ.

Minä repein pahasti postaessani kirstua monta vuotta takaperin. Toivotit sanoivat ainoan toivon parantumiseen olevan leikkaukset. Kuveyvät eivät autaneet minua. Vihdoin sain jotakin, joka paransi minut nopeasti ja täydellisesti. Siitä on kulunut vuosia, eikä repeämä ole palannut, vaikka teen kovaa työtä kirvesmiehenä. Ei ollut mitään leikkauksia, ei ajanhukkaa, ei vaivaa. Ei minulla ole mitään myytävänä, mutta annan täydellisen tiedon miten voitte löytää täydellisen parannuksen ilman leikkauksia, jos kirjoitate minulle, Eugene M. Pullen, Carpenter 599 E. Marcellus Avenue, Manassas, N. J. Leikkaa tämä ilmoitus ja näyttäkää se jollekin toiselle, jotka ovat repeytyneet — voitte pelastaa jonkun hengen, eli ainakin lopettaa tuskan, joka johtuu repeytymisestä ja leikkauksen pelon ja vaarallisuuden.

NUX RAUTAPILLERIT

Ilmeellinen läike yleiseen heikontumiseen ja väsymiseen tunteeseen: alakuloisuus, pahat unet, hermostuminen, huono ruokahalu, helkko ruuansulatusta, umpitauti, pahanhajuinen henki, paha maku suussa, pääntauti. Nux Rautapilleri työskentää voimaa ja elinvoimaa.

Nux rautapilleri on varmasti taattu. Täydellinen tyydytys. Ellei, niin saatte rahanne takaisin. Nux Rautapilleri on ylöspantu lasipurkkiin 100 marjaa purkissa, hinta \$1.00 yhden kuukauden hoito eli \$5.00 6 pulloa, kuuden kuukauden hoito.

Saatavana ainoastaan

HELLBERGIN APTEEKISSÄ

Astoria, Ore.

Kirjevaihto voi tapahtua:

Helbergs Drug Store,

279 W. Bond St., Astoria, Ore.

HUOMAUTUS! Tarvittessanne apteekkilalle kuuluvaa tavaraa, voitte tilata niitä samalla osotteella. Maksan postikulut.

+++++

SAN FRANCISCO
SIVU KUUSI
Telefoni: Market 3988
2185—15th St.

NAISTEN OSUUKOTI

+++++